5 Bani în România.-10 Bani în străinătate ICG 8 PAGINI Anul XXXI.- No.157.-Luni 10 Iunie 1913

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: 3 luni Lei 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 35
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunciuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacţia şi Administraţia: 11, str. Brezoianu — Bucureşti —

VEDERI DIN SILISTRA

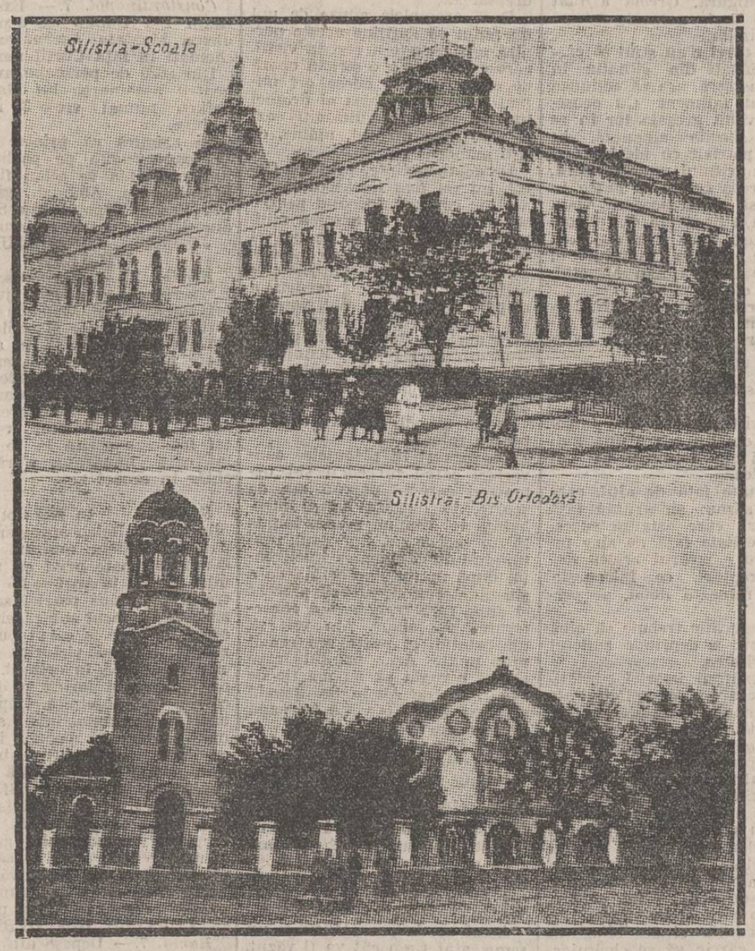

SUS: ŞCOALA. — JOS: BISERICA ORTODOXĂ

SITUAŢIUNEA EXTERNA

Telegrama Ţarului.- Austria, Rusia şi statele balcanice
Austria şi România.- Atitudinea României

Aceĭ cari au avut speranţa că telegrama Ţarului Rusiei va fi hotărâtoare şi va chema la ordin realităţei pe neastâmpăratele şi îndrăzneţele state balcanice, s'au înşelat.

Evenimentele din ultimul timp au trebuit să convingă pe toată lumea că, atunci când e vorba de statele balcanice te poţi aştepta la ori-ce.

Firesce că Împăratul Rusiei trebue să fie mâhnit, căci atunci când a redactat telegrama în termenii cunoscuţi, El conta pe succesul acestei intervenţiuni energice. Aşa ar fi trebuit să fie, şi în unele cercuri diplomatice de la noi se şi aprecia acest succes al Rusiei şi această dovadă de preponderenţa Rusiei la popoarele slave de la Sud. Este drept că se atribuia acest succes târâgăneliĭor puse de diplomaţia europeană până ce un demers colectiv şi energic să se facă în Balcani.

Dintr'un motiv sau altul, fapt e că telegrama Ţarului a produs în lumea diplomatică un efect mult mai pronunţat şi mai caracterizat de cât l'a produs acolo unde trebuia. Şi cine ştie dacă tocmai efectul produs în altă parte, n'a împiedecat ca el să se producă la locul către care fusese îndreptat.

Totuşi, nu se poate spune că autoritatea Ţarului a fost înfrântă în Balcani. Se speră încă, şi optimiştii sunt chiar convinşi, că în cele din urmă tot Ţarul Rusiei îşi va spune cuvântul decisiv asupra diferendului sârbo-bulgar. Aceĭ însă care rezuă să urmeze în această chestie pe aceĭ mai optimişti, spun înainte impresia făcută la Viena de intervenţia Ţarului, declaraţiile contelui Tisza şi nota Bulgariei către Serbia, notă pe care am publicat-o în întregimea ei.

Este evident că în diferendul bulgaro-sârb, sunt în joc, în afară de interesele acestor state balcanice, şi alte interese ale altor state.

Nu mai este un secret astăzi, că Rusia trimite ajutoare Serbiei, după cum nu este un secret — şi mai ales pentru România nu este un secret — că Austro-Ungaria — da, Austro-Ungaria — a trimis în Bulgaria 80 de mii de puşti, a trimis tunuri, a trimis cai. Şi mai putem afirma că s'a cerut la noi, autorizaţiunea de a se transporta tunuri din Austria prin ţara noastră pentru Bulgaria.

Fără îndoială că pentru România care a contat şi contează încă pe amiciţia Austriei, această atitudine a imperiului vecin faţă de Bulgaria, este o indicaţiune care n'o poate lăsa indiferentă.

Se înţelege că nu atitudinea Austriei în diferendul sârbo-bulgar, va lega mâinile României. Am mai spus şi într'un articol precedent: România îşi va apăra interesele ei fără a fi la ordinele nimănuĭ.

Dacă totuşi a făcut impresiune la noi atitudinea Austriei faţă de Bulgaria, e pentru că încă nu s'a uitat ceea ce a putut transpira asupra atitudineĭ Austriei faţă de noi, prietenia ei în timpul diferendului nostru cu statul de la Sud. Şi nu s'a uitat în special că atunci când s'a întrebat la Viena dacă România ar putea conta pe sprijinul Austriei, în cazul când ar fi atacată din altă parte, s'a pus o întârziere de zece zile până să se dea un răspuns şi încă un răspuns care n'a umplut inima nimănui de prea multă mulţumire.

Dar, de sigur, nu e acum vremea recriminărilor, nici a indiscreţiunilor mai mult sau mai puţin senzaţionale.

Politica externă a României este condusă cu destulă înţelepciune pentru ca să nu fie nici o teamă pentru viitor şi pentru ca la adăpost de orice stingheriri intenţionate, statul român să se poată dezvolta în toată libertatea, milităreşte şi economiceşte.

România a fost, alături de alte state civilizate, pentru pace. Ajunsă la maturitatea politică a ţărilor cu o civilizaţie mult mai veche, România a avut conştiinţa că nu trebue neapărat să curgă sânge, pentru ca independenţa ei economică şi politică şi gloria naţiunei să se poată afirma. Dacă civilizaţia a adus în volba ei un dar de preţ netăgăduit pentru popoare, e tocmai putinţa ca croismul lor să se poată afirma şi pe cale pacinică. Numai acele popoare care n'aŭ contribuit cu nimic la capitalul acumulat prin mijloacele pacinice ale civilizaţieĭ, nu pot simţi binefacerile păceĭ.

Această conştiinţă o are încă România, şi e bine să se ştie că nu ca va fi vinovată dacă toate sforţările ei, cari azĭ nu pot fi tăgăduite, nu-şi vor fi ajuns scopul.

Trebue însă să se mai ştie — şi nu ne putem opri de a o repeta — că guvernul român este hotărât, ca, dacă focul se va reaprinde în Balcani, să ia imediat măsuri militare. Şi în acel moment, acţiunea României nu va mai fi determinată de nici o altă consideraţiune, dar numaĭ de interesele ţăreĭ.

Această hotărâre nestrămutată s'a putut de altfel constata cu ocazia consiliului de miniştri când s'a hotărât mobilizarea.

Toţi miniştrii aŭ fost de acord nu numaĭ asupra necesităţeĭ mobilizăreĭ, dar şi asupra celor ce aveaŭ să urmeze după mobilizare.

Am spus-o şi într'un articol precedent: N'AVEM NICI UN FEL DE ANGAJAMENT CU NICI UNUL DIN STATELE BALCANICE.

Avem însă un angajament faţă de noi înşine: e acela de a nu tolera, cu nicĭ un preţ, ca echilibrul în Balcani să fie astfel turburat în cât să rezulte o Bulgarie prea mare şi o Serbie înăbuşită.

Acest angajament îl vom ţine şi dacă mijloacele diplomatice nu sunt suficiente, brava armată română îşi va face pe deplin datoria.

Şi în acest scop, absolut toate măsurile aŭ şi fost luate. Să nu se mai îndoiască nimeni despre aceasta şi să fie atenţi aceĭ vecini cari, având poate până acum prea mult noroc, si-aŭ pierdut sentimentul realităţeĭ.

I. FERMO

Marele meeting
naţional de Duminică

Azĭ, Duminică, la orele 8 şi jumătate seara are loc în sala Dacia marele meeting organizat de Liga culturală pentru a protesta în potriva persecuţiunilor la cari sunt supuşi fraţiĭ noştri de peste munţi din partea ungurilor.

La acest meeting naţional vor lua parte delegaţi aĭ celor aproape 100 de secţiuni ale Ligeĭ din întreaga ţară şi vor fi reprezentate numeroase societăţi cu drapelele lor.

Vor lua cuvântul membriĭ aĭ comitetului Central şi delegaţi aĭ secţiunilor Ligeĭ din ţară. Se va da citire „Declaraţiuneĭ" aprobată în congresul dela Piatra N. cu adăugirile şi complectările făcute de comitet şi se vor da explicaţiunile trebuincioase.

Domniĭ delegaţi se vor întruni Duminică d. a. la ora 3 într'o şedinţă preliminară în localul Ligeĭ (str. Fântâneĭ 1) pentru a se consfătui asupra mijloacelor pentru răspândirea „Declaraţieĭ" şi strângerea mareluĭ fond naţional cultural pentru ajutarea fraţilor noştri de peste Carpaţi.

oxo

Incendiul
din Calea Şerban-Vodă

Un incendiŭ s'a declarat Vineri seară la fabrica de clopote, a d-luĭ Nae Ionescu, zis Grecul, din calea Şerban Vodă No. 187 din Capitală.

Pe la orele 10 şi jumătate sergentul din post a observat că dintr'o magazie de scânduri din curtea fabricеĭ iese fum gros şi scânteĭ.

Imediat sergentul a dat alarmă şi împreună cu personalul care se mai afla în fabrică a încercat să stingă flăcările, cari ameninţau să se întindă la clădirea fabricеĭ.

In timpul acesta s'au avizat pompieriĭ şi autorităţile. Scurt timp după aceasta au sosit la locul incendiuluĭ posturile de pompieri Central şi Cometa.

In momentul sosireĭ pompierilor, magazia precum şi o parte a acoperişuluĭ fabricеĭ erau în flăcări.

După o muncă de o oră pompieriĭ au reuşit să localizeze focul, aşa că restul clădireĭ fabricеĭ nu mai era în pericol. După o altă jumătate de oră focul a fost complect stins.

Se bănueşte că focul a luat naştere de la o lumânare aprinsă şi uitată de vre-un servitor în magazie.

Pagubele sunt de peste 6000 leĭ.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Românii şi armenii
aceiaşi origină tracică
— *Interesanta comunicare a d-luĭ profesor N. Iorga* —

In şedinţa de Vineri a Academieĭ, — prezidată de d. dr. C. I. Istrati, d. prof. N. Iorga a făcut o foarte interesantă comunicare *„Despre Românĭ şi Armenĭ"*. Un public numeros şi ales a asistat la această comunicare.

D. Iorga arată, maĭ întâĭ, cum imperiul bizantin a avut ideia romană la baza luĭ. Limba liturgică greacă nu exclude participarea tuturor naţionalităţilor la conducerea imperiuluĭ. Intre aceste naţionalităţi, armenii aŭ jucat un rol foarte însemnat; Nerses, pe timpul luĭ Justinian, Bardoues care a fost şi pretendent la tronul bizantin, Leon care a fost chiar împărat al Bizanţuluĭ, cum şi Ioan Sinisches, unul din restauratoriĭ imperiuluĭ, toţi aceştia împreună cu altiĭ aŭ jucat un rol preponderent în istoria imperiuluĭ bizantin.

Acest popor a rezistat vremurilor şi şi-a păstrat cu bărbăţie naţionalitatea luĭ din cele maĭ vechĭ timpuri şi până azĭ. Vorbind de desvoltarea naţiuneĭ armene, eruditul nostru istoric spune că armenii eraŭ aşezaţi la graniţa nord-ostică a Asieĭ Minore, — între influenţa asiatică şi cea europeană şi aŭ sămânţă arică la baza lor. Există foarte multe asemănăriĭ între armeni şi noi. Cultura lor, poezia populară, muzica populară, portul, civilizaţia lor reprezintă un admirabil paralelism între eĭ şi noi.

In sprijinul acesteĭ păreriĭ, d. Iorga aduce mărturiile luĭ Langlois. Armenii sunt de origină arică, o ramură frigiană din Tracia. Elementul vechiŭ armenesc era asiatic, format de o ramură a Hitiţilor, peste care s'a revărsat un strat noŭ, Hitiţii fiind năvăliţi de ramura frigiană a armenilor aşa că armenii de astăzĭ sunt cu totul frigieni. Iată deci originea comună tracică dintre eĭ şi noi. Eĭ aŭ eşit totdeauna biruitoriĭ din luptele lor cu asirienii şi cu perşii. Arta iraniană a avut o mare influenţă asupra Europeĭ şi armeniĭ aŭ fost în Europa transmiţătoriĭ civilizaţieĭ iraniane până la Sasenizĭ când Persia a devenit musulmană. Din amestecul iranismuluĭ cu bizantinismul, armeniĭ aŭ creat însă o civilizaţie a lor pe care aŭ transmis-o, în urmă, altor popoare. Romanĭi aveaŭ faţă de eĭ aceeaşĭ atitudine ca şi faţă de Dacĭ, iar Armeniĭ mergeaŭ, atunci pe aceiaşĭ cale ca Selencizĭi, cu 1000 de anĭ în urmă, în Siria.

In munţiĭ Ciliciеĭ, se întâlnesc cetăţile descălecăreĭ armene, identice cu voevodatele noastre. Dacă eĭ ar fi întâlnit, ca şi descălecătoriĭ noştri, ţinuturĭ locuite de armeni, ar fi creat un durabil stat armenesc. Eĭ n'aŭ avut însă acest noroc istoric.

O altă asemănare între eĭ şi noĭ:—Moldova şi Muntenia s'aŭ format sub puterea idealuluĭ politic şi comercial al apusuluĭ. —Saşiĭ din Ardeal şi Armeniĭ din Galiţia.

Aceleaşĭ condiţiĭ sunt şi la baza Armenieĭ, micĭ din Cilicia, cu capitala Sis, formată din drumul de Carabane, sub Cruciaţi.

Ultimul lor stăpânitor a fost Leon al VI-lea care a fost în urmă Senior de Madrid.

Fie din Armenia mare, fie din Cilicia, armeniĭ s'aŭ strecurat ca elemente comerciale la noĭ, înaintea italienilor, după ce aŭ fost la Tătariĭ din Crimeia. In Moldova eĭ aŭ venit odată cu descălecătoarea iar în veacul al XIII-lea găsim colonii armene şi la Suceava, unde aŭ fost găsiţi, voevozii le-a dat un administrator special.

GR. M. BUICLIU
care a donat Academieĭ Române suma de un milion leĭ

D. N. IORGA

Eĭ aŭ dus marĭ lupte pentru stăpânirea Eufratuluĭ. O parte aŭ căzut în urmă sub Perşĭ, iar alta sub bizantinĭ şi aceasta explică cele două culturĭ armene, al căror amestec ciudat a imprimat armenilor o individualitate naţională cu totul deosebită. Către jumătatea veaculuĭ VI d. Chr., intervine opoziţia lor faţă de biserica grecească, în urma Conciliuluĭ de la Calchedon. Eĭ interzic atunci orice contact cu lumea bizantină, până şi pelerinagiul la locurile sfinte. Astfel, schisma lor le rupe legăturile cu Bizanţul.

Armeniĭ fac apoĭ deosebire şi faţă de Georgieni şi Iberieni cari locuiaŭ, la răsărit, în munţi pe când armeniĭ populaŭ platourile. Georgieniĭ aŭ declarat, într'un sinod solemn, că eĭ sunt Calchedonĭ.

După domnia Saracinilor păgânĭ, se întronează o nouă dinastie armenească care imprimă o civilizaţie medievală acestuĭ popor.

Caracteristică iranică a literaturеĭ armene e lipsa de proporţie, trecerea nesimţită de la ideal la real. Măndria poporuluĭ armean se leagă de oraşul *Ani*, cel cu 1001 de biserici. Acest oraş, azĭ în ruine, e foarte interesant sub raportul arhitecturеĭ bizantine care n'a dispărut odată cu regatul naţional armean. Ornamentaţia bisericilor din Ani aminteşte ornamentaţia bisericilor noastre: o îngrămădire de podoabe care se înnecă unele pe altele.

Nu trebue să presupunem însă că această asemănare provine din împrumuturĭ de la eĭ.

Unul din înnoitoriĭ Sf. Sofiĭ a fost un armean, dar în veacul XVI-lea nu eraŭ armeni la noĭ ci numaĭ întâmplarea a realizat această asemănare între eĭ şi noĭ.

Ani a fost dărâmat de turcomaniĭ din Asia Mică cari aŭ întemeiat dinastia Seldiacizilor.

SITUAŢIA IN BALCANI

Pacea
depinde de România

Berlin, 7. — **Ziarulu „Lokal Anzeiger" i se anunţă din Sofia următoarele:**

Acţiunea aparte a Rusieĭ este lăudabilă, dar cea maĭ mare garanţie a păceĭ este atitudinea pacinică a regeluĭ Ferdinand.

Cauza păceĭ este acum în mânile României, de la atitudinea ei depinde totul. Această atitudine nu a fost precizată până acum. Cheia diplomaţieĭ europene este la Bucureşti. Diplomaţia europeană aşteaptă cu încordare ce hotărâre va lua guvernul român.

Puterile fac sforţări disperate să câştige pe regele Carol pentru neutralitate, în cazul unuĭ noŭ războĭ în Balcani.

Berlin, 7.—*In cercurile politice de acă discursul rostit de contele Tisza în Camera ungară e explicat în senzul că Austro-Ungaria a ţinut să declare încă odată în mod hotărâtor că nu este dispusă să lase Statele balcanice sub protectoratul Rusieĭ.*

In aceste cercurĭ se susţine că nu se poate nega că Rusia căutând să-şi impue voinţa direct prin persoana Ţarului şi-a creat o situaţie foarte neplăcută, de oare-ce Statele balcanice nu sunt dispuse să se supue protectoratuluĭ rus.

Din partea Rusieĭ se va încerca probabil o lămurire a tendinţeĭ şi importanţeĭ telegrameĭ Ţarului.

Un rol important în actuala situaţie are şi România, de a cărеĭ atitudine depinde mult, chiar totul.

BULGARIA NU SE TEME DE UN AMESTEC AL ROMANIEI

Viena, 7. — **Ziarulu „N. Fr. Presse" i se comunică de către corespondentul sĕu din Berlin:**

Din partea unuĭ bărbat de stat, excelent cunoscător al chestieĭ balcanice, aflu că Bulgaria, înainte de a trimite un delegat la Petersburg, cere garanţiĭ ca tratatul de alianţă cu Serbia va fi respectat.

Din punct de vedere militar situaţia Bulgarieĭ este acum maĭ sigură ca oriĭ când, cu atât maĭ mult cu cât marşul trupelor a şi început.

Pe de altă parte mi se comunică din partea uneĭ persoane care cunoaşte perfect raporturile militare din Balcani că, administraţia armateĭ bulgare a organizat două noui divizii de trupe regulate din populaţia teritoriilor cucerite.

Cu alt prilej — a continuat bărbatul de stat — am accentuat că Bulgaria nu se teme de un amestec al României în cazul unuĭ noŭ războĭ de oarece o slăbire a Bulgarieĭ în favoarea României nu ar conveni Rusieĭ şi o întărire a Serbieĭ cu sprijinul României nu ar fi aprobată de Austro-Ungaria. Din această cauză un amestec al României va fi împiedecat saŭ va duce la complicaţiuni europene.

Această ultimă eventualitate nu va reţine însă Bulgaria să perziste în drepturile eĭ.

Dar — a spus bărbatul de stat — nu cred să se ajungă la asemenea consecinţe extreme. După convingerea mea, Serbia va ceda în ultimul moment.

oxo

Comisiunile române
LA SILISTRA

Calaraşi, 7 Iunie

Astăzĭ după amiază la orele 3 membriĭ comisiunilor române a sosit la Silistra pe yachtul Ştefan cel Mare, şi aŭ schimbat vizitele cu membriĭ comisiunilor bulgare.

Mâine vor începe lucrările.

oxo

SPORT

Dela serbarea federală
a societăţilor de gimnastică

Vorbeam în numărul trecut al ziaruluĭ despre lipsa de unitate în executarea mişcărilor la serbarea federală a societăţilor de gimnastică.

De data aceasta voi vorbi despre „ţinuta" gimnaştilor.

Este intrat în spiritul oamenilor că la astfel de serbăriĭ iau parte ceĭ maĭ buniĭ gimnaştiĭ de la noĭ: „floarea gimnaştilor", ca să zic aşa.

Eĭ bine! Cred că de data asta, acest lucru s'a desminţit în mare parte. Mulţi dintre ceĭ ce executau exerciţiile erau slabĭ, fără muşculatură, nepotriviţi gimnasticeĭ. Văzând acest lucru te gândeaĭ: Oriĭ aceştia, aşa piperniciţi cum îĭ văd sunt ceĭ maĭ buniĭ dintre altiĭ cariĭ trebuesc să fie maĭ rău (oh! Cum ar fi trebuit să fie aceĭ altiĭ) oriĭ a fost o greşeală de alegere. Ipoteza întâĭ este greu de susţinut, pare neverosimilă; rămâne deci a doua, căci n'aşĭ crede să nu se poată găsi în toată ţara (societăţile participante erau din toate părţile ţăreĭ) 200—300 tineriĭ vigurosĭ cu cariĭ să te poţi făli.

Deci greşala e a maeştrilor, cariĭ nu s'aŭ gândit la impresia ce vor face asistenţilor nişte „gimnaştiĭ", fără înfăţişare de gimnaştiĭ. Intr'adevăr nu-i destul ca un elev să aibă bunăvoinţa ca să-l aducĭ să se producă şi să producă admiraţia prin ceea-ce face, el trebue să arate că e puternic, deci să dea dovada vizibilă, pipăibilă că a făcut gimnastică, s'a cultivat fiziceşte.

Mulţi aveau trunchiul bine făcut; arăta că s'a lucrat la paralele greutăţi etc.

Dar toţi, sau aproape toţi aveau picioarele neformate, dându-ţi o impresie destul de urâtă. Mijlocul de îndreptare îl voi arăta într'un număr viitor.

Titani.

SALONUL OFICIAL
DE ANUL ACESTA

Ne-am ocupat de *Salonul oficial* la deschiderea luĭ, arătând în fugă caracterul general al operelor expuse de fiecare artist. Revenim azĭ, cu date ceva maĭ amănunţite asupra expoziţiuniĭ artiştilor în viaţă.

D. C. Artachino, unul din artiştiĭ noştri consacraţi, expune anul acesta la *Salon* o singură pânză, „Reverie", cea dintâĭ din catalog. E o lucrare de forţă care, după cum am maĭ spus şi altă dată poate fi considerată printre cele dintâĭ din întreaga expoziţie; multă siguranţă şi o liniştе luminoasă, alături de un colorit distins şi o perspectivă admirabilă face din această lucrare de valoare un tot armonios.

D-ra *Biju Alexandrina* şi fratele d-sale, d. *Biju Leon*, expun amândoĭ lucrăriĭ cu însuşiriĭ remarcabile. D-ra Biju, care excelează în fructe, n'ar face rău dacă s'ar ocupa de acest gen, şi de natură, portretul cerând însuşiriĭ de desen pe cariĭ d-sa nu le posedă încă îndeajuns. Are totuşi un colorit foarte frumos, armonios şi o siguranţă care-o ajută foarte mult. D. Leon Biju, care expune de 5 anĭ la Salon, e un artist de viitor, îndrăgostit de viaţa de toate zilele din care ne înfăţişează diferite momente. Toate pânzele sale sunt fapte trăite; ele dovedesc o personalitate şi o muncă conştiincioasă demnă de toată lauda. „Cosaşul" (19) are un subiect emoţionant în simplitatea luĭ distinsă. Alături de el „Orfana" (22), un foarte frumos efect de lampă, e o lucrare care figurează cu deosebită cinste. In „Spre seară" (21) o femee, o ţărancă îşi alăptează copilul pe care-l ţine la sân, în vreme ce bărbatul completează o căpiţă de fân. Peste eĭ cade amurgul, aşternându-se ca o umbră uşoară, umbra care 'nvăluе ţarina 'nspre seară, când se sfârşeşte o zi de muncă.

D. *Bulgăraş Petre*, un tânăr foarte bine înzestrat, care, pe lângă însuşiriĭ artistice evidente, are o putere de muncă deosebită. E condiţiunea care i se cere unuĭ artist, spre a ajunge; şi Bulgăraş va fi în curând cineva. Stăpâneşte desenul într'un chip surprinzător; „Lectura interesantă" (207) te farmecă şi prin siguranţa şi prin fineţea execuţieĭ.

Pânze, d. Bulgăraş, are afară de o schiţă de portret a poetuluĭ Nanu, „Lassitude" (10) — o femee, după bal, stând pierdută pe gânduri, într'un fotoliu, în singurătatea odăiĭ, — şi „Studiu" (11).

Spuneam că Bulgăraş stăpâneşte desenul; e un avantaj foarte mare, întru cât el constituie sufletul şi caracterul picturiĭ. Adept al şcoaleĭ vechĭ şi sănătoase a portretiştilor cariĭ aŭ în sprijinul lor o tehnică serioasă, Bulgăraş, dând personagiilor sale un suflu de viaţă special, e o personalitate care te reţine şi care va însemna mult în pictura românească de mâine.

D. N. Grimani, încă unul din artiştiĭ de distincţie, cu reputaţiunea stabilită. Obosit de culorile viĭ ale portretelor saŭ ale colţurilor de natură — vie saŭ moartă, — te simţĭ fericit dând peste Grimani. Are numaĭ pânze. Un colorit dulce, albastru, e mijlocul în care îţi înfăţişează într'un chip cu desăvârşire elegant şi serios o clipă din tremurarea sufletuluĭ omenesc. Căcĭ d. Grimani e un artist psicholog. „Mamă fericită" (45) e, în adevăr, mama cu figura cea maĭ duioasă şi maĭ luminoasă din lume; ea are la sân comoara eĭ întreagă — copilul — spre care îşi ţinteşte privirea, izvor de mângâieriĭ făr'de cuvinte.

„Maternitatea" e un subiect foarte dificil, pentru a căruĭ tratare bunăvoinţa singură nu e de ajuns; Grimani atacă acest subiect cu uşurinţă şi chiar cu preferinţă.

Pânza cu No. 47 înfăţişează o altă mamă, care-şi ţine şi ea copilul la sân; mult maĭ tristă de cât cea dintâĭ însă, ochiĭ acesteia cată să pătrundă în viitorul necunoscut, să ghicească zilele de mâine ale prunculuĭ pe care-l are în braţe.

„Portretul doamneĭ Cathérine Scarlat Arion" e o valoroasă lucrare de „longue haleine"; o lucrare de o eleganţă şi de o distincţie desăvârşită, care constituie o confirmare definitivă a personalităţiĭ artistice a pictoruluĭ Grimani.

D. Dumitru Serafim, cu o constanţă şi o liniştе admirabilă care l'a caracterizat în toată viaţa, se arată şi de astă dată ca un adept neclintit al şcoaleĭ clasice. A fost şi vrea să rămână cu şcoala veche; şi, la drept vorbind, nu face rău. Lucrarea sa de căpetenie anul acesta e „Frineea în faţa areopagului". Curtizana greacă pe care Praxiteles o alese ca model pentru statuile Venereĭ, e prinsă de Serafim în momentul când heliastiĭ o judecă pentru acuzaţiunea de necredinţă ce i se aduce. Ochiĭ bătrânilor judecători, înamoraţi de frumos sunt uimiţi de armonia divină a corpuluĭ vinovateĭ, — şi o achită, având în vedere frumuseţea eĭ.

Frineea d-luĭ Serafim are, ca şi celelalte lucrăriĭ ale sale, calităţile frumoase cu cariĭ ne-a obişnuit de multă vreme: o cunoaştere deplină a tehniceĭ şi o putere de muncă cu care s'ar putea mândri chiar un artist tânăr.

D. Marinescu-Vâlsan expune şapte pânze, între cariĭ două pasteluri. Marinescu-Vâlsan înfăţişează şi el o notă foarte distinctă şi simpatică în pictura noastră; îndrăgostit de natură, pe care-şi face o datorie din a o reda aşa cum o vede, pare că nu vrea cu nicĭ un chip să îngăduiască artificialuluĭ un loc̦şor cât de mic în opera sa. Şi pentru d-sa idealizarea e artificial, — deşi e vorba de idealizare în artă. Această străduinţe de artist cinstit are pentru d-sa. ca om, urmăriĭ nemulţumitoare, — ca pentru oriĭ-ce autor care vrea să dea publiculuĭ o operă oare care fără a avea în vedere gustul — une-oriĭ pervertit — al acestuĭ public.

Munca sa e o muncă şi cinstită şi apreciabilă; şi în istoria picturiĭ din România, — care se va scrie odată, — Marinescu-Vâlsan va avea un loc de onoare, ca un nedreptăţit al vremeĭ noastre.

Se cuvine să remarcăm însă o surpriză pe care Marinescu-Vâlsan o face publiculuĭ. D-sa expune şi două pasteluri — unul, portretul d-ruluĭ Istrati şi altul portretul d-ruluĭ C. Andronescu. Amândouă aceste portrete aŭ însuşiriĭ de o valoare deosebită, însuşiriĭ pe cariĭ mulţi poate nu i le bănuiaŭ şi cariĭ constituie pentru d-sa, ca artist, o compensaţie; în acest gen, îl putem asigura, e cu desăvârşire în gustul publiculuĭ.

Intr'un număr viitor vom continua să ne ocupăm de lucrările de pictură expuse, după care vom vorbi despre secţiunea sculpturiĭ şi de aceea a desenuluĭ, gravuriĭ şi arhitecturiĭ.

M. Negru.

oxo

Un camion şi hangar
pentru adăpostitul şi transportul aeroplanelor monoplane (tip Bleriot. Nieport, Bristol) etc., etc.

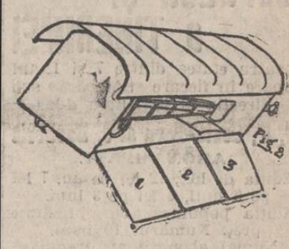

Este un camion, identic cu cele pentru mutat, al căruĭ unul din pereţiĭ laterali este format din 3 porţi, articulate pe muchia de jos. In el se pune aparatul demontat, fuselajul (coada) peste care se aşează tot în lung cele două aripi.

Odată ajunşi pe câmpul de operaţiĭ, când e necesară montarea, se deschid cele 3 porţi formând un pod ce leagă pământul cu podina hangaruluĭ, se scoate aparatul şi se montează. După zbor tot camionul serveşte ca hangar aeroplanului montat, având-l astfel oriĭ când gata de zbor fără a maĭ fi nevoie de hangare uriaşe şi grele saŭ de corturĭ improprii.

Cum am spus, după zbor aparatul e impins pe roate pe podina ce formează cele treĭ porţi (fig. 3) astfel ca să intre la adăpost aripile, motorul cu helicea, locul Pilotuluĭ cu comandele etc. rămânând afară numaĭ coada care nu are nimic să sufere de curenţiĭ de aer (ne oferind suprafeţe mariĭ) şi nici de ploaie. Se închid porţile 1 şi 3 rămânând afară coada prin deschizătura porţeĭ No. 2 care rămâne deschisă. Pe un astfel de camion putem avea atelier, depozit de benzină, uleĭ, şi piese de schimb.

Poate fi automobilul-camion, şi se poate transporta cu trenul având avantajul ca la nevoe să rămâne acest camion în vagon, care tras la rampă de descărcare permite formarea unuĭ hangar şi maĭ uşor transportabil pe câmpul de operaţiĭ.

Il ofer fără absolut nicĭ o pretenţie, numaĭ cu dorinţa de a-l pune la dispoziţia aviaţiuneĭ noastre şi ceĭ competinţi în materie îl pot uşor aprecia.

Erm. Oprescu
conductor, serviciul technic, Argeş (Piteşti).

oxo

D. M. D. Cantuniari

Noul director al prefecturеĭ poliţieĭ Capitaleĭ

oxo

◆ Atragem aienţiunea abonaţilor şi cititorilor noştri, să păstreze zilnic cupoanele din pagina II-a a ziaruluĭ „Universul".

Cu aceste cupoane veţĭ lua parte la marele premiĭ ce se vor oferi prin tragere la sorţi, în cursul luneĭ Iunie.